

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «НОВА ПОШТА»

*Юсковець І.М., здобувач вищої освіти
Науковий керівник: Приймак С.В., канд. екон. наук, доцент
Львівський національний університет імені Івана Франка*

Сьогодні значного сенсу набуває питання аналізу використання оборотних активів на підприємствах, їх ефективність та результативність. Саме ці показники використання оборотних активів мають вплив на ліквідність та платоспроможність підприємств. Питання набуває особливої актуальності, оскільки оборотні активи у сучасних умовах господарювання відіграють визначальну роль, вони становлять вагомую частину майна будь-якого суб'єкта господарювання.

Оборотні активи – це сукупність майнових цінностей підприємства, що обслуговують поточний господарський процес і цілком споживаються протягом одного операційного (виробничо-комерційного) циклу.

Ефективність використання оборотних активів характеризується швидкістю їхнього обертання, оборотністю. Прискорення оборотності цих коштів зумовлює: по-перше, збільшення обсягу продукції на кожну грошову одиницю поточних витрат підприємства; по-друге, вивільнення частини коштів і завдяки цьому створення додаткових резервів для розширення виробництва [1]. Характерною особливістю оборотних активів є те що вони трансформують – виробничі запаси трансформуються у готову продукцію, яка в свою чергу перетворюється у дебіторську заборгованість, та зрештою у грошові кошти.

Аби показати особливості формування оборотних активів не підприємстві ТОВ «Нова пошта», слід проаналізувати структуру оборотних активів (табл. 1).

Таблиця 1

Структура оборотних активів ТОВ «НОВА ПОШТА»
за 2020-2021рр.

Стаття балансу	На кінець 2020 року		На кінець 2021 року		Зміна у 2021 р. проти 2020 р. (+,-)	
	млн. грн	питома вага	млн. грн	питома вага	в сумі, тис. грн	за пито-мою вагою
Запаси	188,9	7	236,9	4,6	+48	-2,4
Дебіторська заборгованість	1596,7	58,7	4112,3	79,2	+2515,6	+20,5
Гроші та їх еквіваленти	917,1	33,8	827,8	15,9	-89,3	-17,9
Витрати май-бутніх періодів	14,0	0,5	15,5	0,3	+1,5	-0,2
Усього оборо-тні активи	2716,69	100	5192,6	100	+2475,9	-

Джерело: складено автором на основі даних [2]

Згідно таблиці, можна сказати, що у 2021 році оборотні активи зросли на 2475,9 млн. грн порівняно з 2020р. Це пов'язано з тим що зросли запаси та дебіторська заборгованість. Дебіторська заборгованість збільшилась на 2515,6 млн. грн внаслідок збільшення поставок, запаси – на 48 млн. грн. Гроші та еквіваленти зменшились на 89,3 млн. грн, а у структурі – на 17,9 %. Видно, що на підприємстві збільшилась виручка від реалізації продукції, тому збільшення оборотних активів є позитивним моментом.

Аби краще проаналізувати ефективність використання ресурсів, слід проаналізувати оборотність оборотних активів підприємства (табл. 2). Ефективне використання оборотних коштів – це таке їх функціонування, під час якого забезпечується стійкий стан фінансових ресурсів та досягаються найвищі результати діяльності при найменших ви-

тратах підприємства. Внаслідок прискорення оборотності покращується фінансовий стан підприємства [3].

Таблиця 2

Аналіз ефективності використання оборотних активів
ТОВ «НОВА ПОШТА» за 2020-2021 рр.

Показники	2020 р.	2021 р.	Відхилення (+,-)
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	6,22	4,01	-2,21
Коефіцієнт оборотності запасів	68,2	69,4	+1,2
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	10,6	5,07	-5,53
Термін погашення дебіторської заборгованості	34,1	72	+37,9
Тривалість обороту запасів	5,3	5,2	-0,1
Тривалість оборотності оборотних активів	57,87	89,8	+31,93

Джерело: складено автором на основі даних [2]

Головним завданням управління оборотними коштами підприємства є максимально можливе скорочення тривалості їх обороту, через те, що від тривалості обороту оборотних коштів залежить величина необхідних підприємству коштів для здійснення процесу виробництва та реалізації продукції.

Аналізуючи використання оборотних активів ТОВ «НОВА ПОШТА», можна відмітити, що за 2020-2021 роки на підприємстві відбулось сповільнення оборотності оборотних активів на 31, 93 дні. Так, у 2020 році ці активи підприємства здійснили 6,22 обороти, при цьому кожен оборот у середньому тривав 57,87 дні, а у звітному році оборотні активи здійснили 4,01 обороти і кожен оборот тривав у середньому 89,8 дні. Однак, оборотність запасів приско-

рилась на 1,2 оборотів, через що і зменшилась тривалість їх обороту на 0,1 дні.

Аналізувати ефективність оборотних активів на підприємстві за 2022 рік поки не можна, адже немає звітності, але можна сказати, що, зважаючи на воєнні дії на території України, очевидно, що оборотність сповільниться. Адже, на початок воєнних дій значно сповільнились поставки.

Отже, аналізуючи ефективність використання оборотних коштів в умовах ринкової економіки, необхідно:

– урахувати всі конкретні причини, з’ясувати фактори, що негативно впливають на стан цих коштів, і сформулювати конкретні заходи щодо усунення цих причин;

– для того, щоб продовжувати прискорення оборотності оборотних активів необхідно забезпечити підвищення рентабельності оборотних коштів, провести планування мінімізації втрат оборотних коштів у процесі їх використання, сформулювати принципи фінансування окремих видів оборотних коштів. Ці заходи призведуть до зменшення тривалості обороту в днях, що буде позитивним моментом для підприємства, а також, поліпшить фінансовий стан підприємства.

Перелік посилань:

1. Яковишина Н. А. Оборотні активи, їх відображення в обліку та фінансовій звітності. URL: <https://cutt.ly/4NzQPJX> (дата звернення 27.10.2022).

2. Звіт про фінансовий стан ТОВ «НОВА ПОШТА» 2021 р. URL: <https://cutt.ly/FNzQKAP> (дата звернення: 27.10.2022).

3. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посіб. 3- те вид., випр. і доп. Київ: ЦУЛ, 2007. 668 с.